

Motion till riksdagen

1988/89:T256

av Barbro Sandberg och Håkan Holmberg
(båda fp)

Kommunikationerna i Uppland

Begreppet regionalpolitik förknippas i allmänhet med s.k. Norrlandsproblem, glesbygdstöd och statliga stödpaket. Men även i regioner där problemen är förhållandevis små och där få skulle efterfråga statliga stödinvesteringar för att behålla sysselsättning och service, kan det finnas skäl att tala om regionalpolitik med bristande balans i utvecklingen.

Ett sådant område är Uppland, inom och utanför Uppsala län. Uppsala län präglas sedan länge av betydande obalans mellan å ena sidan Uppsala kommun, som är en av landets mest expansiva, och å andra sidan kommunerna i norr, där stagnation och glesbygdproblem länge varit en realitet. Därtill kommer Enköpings och Håbo kommuner i söder, som ligger längs trafikstråket Stockholm — Västerås, men samtidigt har sitt länscentrum i en annan riktning. Omedelbart söder om länsgränsen finns Storstockholmsområdet.

Ett huvudproblem har länge varit hur den stora expansionen i Uppsala och längs järnvägs- och motorvägsstråket mellan Uppsala och norra delarna av Stockholmsområdet skall kunna utnyttjas för att också stimulera utvecklingen i norr.

Här har en intressant öppning skett genom förslaget till det s.k. Upptåget, ett pendeltåg som inledningsvis skulle förbinda Uppsala med Tierp och med de mindre orter som ligger längs järnvägen norrut. Projektet bedöms ha mycket goda framtidsutsikter och skulle radikalt minska restiden från Tierp och mellanliggande orter till Uppsala. Därmed skulle det också bli lättare för många som vill arbeta i Uppsala att bosätta sig i något av de mindre samhällena eller i Tierps kommun, vilket i sin tur skulle minska det nu mycket starka trycket på bostadsmarknaden i Uppsala.

Därmed skulle både befolkningsstrukturen och serviceutbudet kunna bli fördelaktigare än i dag, vilket i sin tur också kan tänkas påverka lokaliseringsbeslut inom näringslivet. Det är f.n. osäkert huruvida länets nordligaste kommun, Älvkarleby, kommer att beröras av Upptåget. Planerna på en snabbtågspendel Stockholm — Sundsvall, med stopp bl.a. i Älvkarleby ligger ännu åtskilliga år in i framtiden. Om Älvkarleby inte får del av eventuellt förbättrade tågförbindelser inom länet, kan alltså de problem som hittills kunnat bemästras kring service och sysselsättning komma att försvåras. En rimlig åtgärd vore att låta Älvkarleby ingå i stödområde C. I dag råder det märkliga förhållandet att grannkommunerna i söder räknas till Bergslagen och torde få del i stödinsatser för denna landsända, medan Älvkarleby

står utanför alla stödformer. Det vore också rimligt att tågen norrut redan i dag stannade i Älvkarleby centralort Skutskär åtminstone vid några turer.

Tierp och Östhammar kan stimuleras av närheten till Forsmarks kärnkraftverk. Norduppland framstår som ett naturligt centrum för den forskning och praktiska prövning av nya energikällor som kommer att behövas under många år framöver. Det lokalt förankrade förslaget om förläggning av en etanolfabrik till Tierp bör ses i detta sammanhang. Den nya färjelinjen från Hargshamn till Nystad i Finland ger också möjligheter till utveckling av näringslivet. De förbättringar av banan från Hargshamn till Örbyhus som behövs får inte fördröjas.

För de södra delarna av länet framstår det som mycket viktigt att planerna att binda samman Mälardalen med delvis nya järnvägslinjer förverkligas. Detta kan bidra till att minska trycket på Storstockholm och Uppsala. I väntan på den s.k. Mäljarbanan bör åtminstone några tåg om dagen stanna i Bålsta. Det är också viktigt att direkta järnvägsförbindelser till Arlanda ingår i den utveckling av järnvägen i området som nu planeras. För södra länsdelens utveckling är det också viktigt att förslaget till en ny hamn i Kalmarviken får en seriös prövning.

Hemställan

Med stöd av ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om tågstopp i Skutskär och Bålsta,

{att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om införlivande av Älvkarleby i stödområde C,¹}

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om betydelsen av en ny hamn i Kalmarviken,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om behovet av upprustning av järnvägen Hargshamn—Örbyhus.

Stockholm den 24 januari 1989

Barbro Sandberg (fp)

Håkan Holmberg (fp)

Mot. 1988/89
T256